

3,4,2,2. 14,4,1,2. 2,6. 2,32. 3,4,1. 6,8,1. 7,2,5. KHAND. UP. 1,8,1. 3.
हृत त इदं प्रवस्थामि KATHOP. 5,6. KAUSH. UP. 1,1. हृत ते कथयिष्यामि
BHAG. 10,49. MBH. 13,345. R. 1,48,13. 6,3,1. जागर्तव्ये स्वपत्तिमि हृत
जागर्य्यहं स्वप्यम् MBH. 1,5925. हृत मार्जारमेवेहं ग्रप्यामि KATHAS. 33,120.
यश्च हृतेति नेति च so v. a. da hast du, nimm hin AV. 11,8,22. हृता-
नुपातम् KHAND. UP. 1,10,3. गां मे देहि भोः। हृत ते ददामि 3 P. 8,2,99,
Schol. हृत ते धानकाः। हृत ते गुडकाः 5,3,77, Schol. ददामि ते हृत व-
रम् MBH. 4,307. प्रणु हृत 3,11943. शूपतां हृत R. 4,61,32. हृत लक्ष्मणा
पश्येहु सुमित्रा सुप्रजास्तव्या R. SCHL. 2,97,8. हृत प्रसीदानय तम् KATHAS.
24,143. हृताप्य विहितस्तस्य वद्योपायो दुरात्मनः so v. a. sieh da! R. 1,
14, 20 (21 GORR.). हृतानार्थं ममामित्रे सकामा भव R. GORR. 2,10,5 =
34,2. हृतेदानीं सकामास्तु कैकेयी 3,55,41. हृत मिद्दो उपर्याः MBH. 47,6.
हृत संरचितो उप्यहृत् 103,13. हृत न गतः 114,15. MEHG. 102.
ÇAK. 27,9. 46,8. 58,4. 104,17. VIER. 10,9. हृत हृत व्यवसितस्य मे सं-
वर्धनं संवृत्तम् 57,2. 11. 69,10. SPR. (II) 2425. 2933. 3777. 7022. स्मरामि
हृत स्मरामि UTTARAR. 10,2 (13,17). 30,15 (39,15), 103,4. KATHAS. 5,90.
135. 18,331. 63,117. PBAB. 7,7. 29,15. हृत हृत Z. d. d. m. G. 27,13.
हृत तर्हि UTTARAR. 28,3 (37,5). SARVADARÇANAS. 27,11. 47,19. तों का-
शो परिहृत्य हृत विवृद्धैरन्यत्र किं स्थीयते SPR. (II) 1233. स्नेह्याणां च
निलक्षित हृत 1992. काचमूलेन विक्रीतो हृत चित्तामणिर्या 2337. 2553.
3701. 4680. 5919. 7017. MĀLATIM. 24,6. KATHAS. 5,119. 15,131. 32,48.
48,131. RĀGA-TAR. 3,162. SĀH. D. 48,8. 60,16. 63,13. BHAG. P. 1,6,22.
3,18,23. 4,4,28. 7,9,41. 8,22,27. 10,35,11. Nach den Lexicographen:
हृष्टे, संप्रहृष्टे, प्रमेदे (so st. प्रमादे zu lesen H. an.) AK. 3,4,23 (26), 6.
H. an. 7,26. MED. avj. 28. HALĀ. 5,89. वाक्यारम्भे AK. H. an. MED. श्र-
नुकम्पायाम् AK. H. an. विषादे AK. H. an. MED. खेदे MED. शोचने HA-
LĀ. दाने und निश्चये H. an. संघ्रमे MED. und ÇABDAR. im ÇKDR. वादे
ÇABDAR. ebend. श्रवकल्पने AGĀJAP. ebend.

हृतकार् m. der Ausruf हृतः निवीती हृतकारेण मनुष्यास्तर्पयेदथ
LAGHU-VISHNU im ÇKDR. BĀLAR. 42,12. unter den 4 Zitzen der Kub वाच्
ÇAT. BR. 14,8,9,1. PĀR. GRĀJ. 1,19. MĀRK. P. 29,9,11. gedeutet als 16
Mundvoll Almosen 36; vgl. Schol. zu H. 813 und KŪRMA-P. im ÇKDR.

हृतर् (von 1. हृत्) nom. ag. der Einen schlägt: प्रतिहृतु न चेष्टक्ति
हृतारम् MBH. 12,8437. SPR. (II) 5611. 5623. Verz. d. Oxf. H. 51,b,34.
der Jmd erschlägt, tödtet, vernichtet, Mörder: हृता चेष्मन्यते हृतुम्
KATHOP. 2,19. BHAG. 2,19. M. 8,351. JĀÉK. 2,276. य एव देवा हृतार-
स्तांष्ठोको उच्चते भृशम् MBH. 12,439. R. 7,8,4. RĀGA-TAR. 4,98. श्र-
BHAG. P. 4,11,18. das obj. im gen.: दस्यैः RV. 2,12,10. 8,87,6. 9,88,4.
AV. 1,7,1. 3,10,12. हृतसः 4,19,3. श्रुतीयतः VS. 12,5. ÇAT. BR. 3,3,
4,3. MBH. 4,2293. R. 3,36,12. KUMĀRAS. 2,20. VARĀH. BĀH. S. 69,28.
PAKKĀR. 1,10,76. सैन्यस्य R. 3,40,16. 5,12,34. सुराणाम् Bez. eines best.
Agni MBH. 3,14168. parox. mit acc.: वृत्रम् RV. 4,17,8. 21,10. AV.
5,18,44 ist wohl हृतामिश्चित्तमिन्दः zu lesen. सुरातीन् R. 7,8,25. 86,
16. in comp. mit dem obj.: मृगः M. 5,34. श्रणागतः, स्त्रीः 11,190.
MBH. 12,1402. R. 1,46,2. 5,4,1,27. प्रतिसूर्याणा माला नृपहृती VARĀH.
BĀH. S. 37,2. इतः प्रधाननृपहृत् 38,5. 104,5. KATHAS. 21,30. RĀGA-TAR.
3,64. BHAG. P. 6,18,23. 7,5,35. Etwas zu Grunde richtend, zerstörend,
zu Nichte machend, vertreibend: दत्तपञ्चस्य MRĪKH. 173,14. इष्टापूर्तुपुषुपं

हृत्वी परदागतिर्याम् MĀRK. P. 34,62. कफत्य Suçā. 4,198,14. 199,4.
219,8. मुक्तापालानि रुक्कोकहृतृणि VARĀH. BĀH. S. 81,30. = चौर
UGÉVAL. ZU UNĀDIS. 2,95. — Vgl. श्रश्च०, कार्य०, कुष्ठ०, क्रोध०, गतु०,
वर०, धर्म०, नाग०, पाक०, पणि०, भूत०, मधु०, मत०, विघ्न०, विश्वास०,
विष०, वृत्त०, शत्रु०, प्रूल०, सत्य०, सैन्य०.

हृतव्य (wie eben) adj. zu tödten, mit dem Tode zu bestrafen, aus dem
Wege zu räumen M. 8,193. MBH. 3,2091. R. GORR. 1,22,17. 3,13,23.
4,34,26. 37,13. KĀM. NĪTIS. 17,14. ÇAK. 6,12. SPR. (II) 2399. 4850.
4930, v. l. 7363. KATHAS. 25,108. MĀRK. P. 19,22. PANĀT. 48,2. ed.
ORN. 87,23. HIT. 18,18. ed. JOHNS. 1947. BHAG. P. 1,7,53. 7,5,38. यो
अनुमोदति हृतव्यम् (लृत्यतम् ed. Bomb.) wer zustimmt, dass getötet
wird, MBH. 13,5634. zu verletzen: धर्म SPR. (II) 3089. RĀGA-TAR. 4,384
wohl fehlerhaft für हृतव्य; vgl. SPR. (II) 1836.

हृतु (wie eben) m. Tötung, Vernichtung: राजन्यहृतवे BHAG. P. 11.
5,50. Tod und Stier Wilson nach ÇABDĀRTHAK. हृतवे infin. s. u. 1. हृत्
— Vgl. सु०.

हृत्व (von हृत्) n. die Rolle des Töters, Vernichters MUIR, ST.
4,392.

हृतीमुख m. Bez. eines best. die Kinder verfolgenden Dämons PĀR.
GRĀJ. 1,16.

हृत्व (von 1. हृत्) adj. zu schlagen, niederzumachen: शिप् RV. 3,30,15.

हृत्मन् (wie eben) n. Schlag, Stoß, treffender Wurf RV. 4,33,11. त-
पिष्ठेन हृत्मना हृतना तम् 7,59,8. 94,12. 10,48,6. 113,8. — Vgl. श्र-
श्म०, पुरु०.

हृन्यमान 1) adj. s. u. 1. हृत्. — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes MBH.
6,377 nach der Lesart der ed. Bomb., हृतमर्ग ed. Calc.

हृषुषा (auch दृषुषा) f. eine best. Pflanze, in zwei Arten: vulgo शेर-
णी (Adelia nereifolia nach MOLESW.), हृषुषेर (BHĀVAPR. 3) oder छंसि
(Aush. 102). Sie riecht nach Fisch, die Frucht der einen gleicht der
des Aćvattha. RĀGAN. 4,115. MAD. 2,45. KĀRAKA 8,12 (v. l. हृतुषा).
SUÇA. 2,44,12. 506,7 (हृषुषा). 530,10. ÇĀRĀG. SAMĀ. 2,6,33. 36. Vgl.
unter कपनी, धाङ्गनाशनी, विग्न्यिका, विस्त्रा und विस्त्रगन्धा.

हृत्सोर् N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 32. 339.
b, 3 v. u.

हृम् interj. रोषभाषणे und अनुषापे H. an. 7,18. रोषेत्ती० und अनुष्ये
MED. avj. 53.

हृमीश्चाण N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 340, a, 14.

हृमीरुपूर्य adj. etwa aus Hamtrapura stammend Verz. d. Oxf. H.
1, a, 13 v. u. = Verz. d. B. H. 104.

हृम्ब m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8,684.

हृम्बा s. हृम्बा.

हृम्बा (onomatop.) f. das Gebrüll der Kuh (Kälber) TRAIK. 2,9,21. H.
1406. °हृम् MBH. 1,6680. HARIV. 3312 (हृम्बा० die ältere Ausg.). 3518.
3870. R. 1,54,18. 55,2 (55,7. 18 GORR.). RĀGA-TAR. 7,1427 (हृम्बा०).

हृम्बाय (von हृम्बा), °यते brüllen (von der Kuh): °यमाना MBH. 1,6670.

हृम्ब, हृम्ति (गति) NAIGH. 2,14. DHĀTOP. 13,24. हृम्तिः सुराष्ट्रेषु
PAT. bei MUHR, ST. 2,370.

हृमीर m. N. pr. eines Fürsten von ÇAKAMBHARI, der im 14ten